

Bildande av Naturreservatet Rönnö i Laholms kommun.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på nedanstående karta som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Beskrivning av området och skälen för beslutet

Rönnö är en mosaik av våtmarker och skog som omfattar 768 ha på båda sidor gränsen mellan Hallands och Kronobergs län. Detta beslut omfattar endast delen i Hallands län som har arealen 328 ha. Beslut om naturreservat för delen i Kronobergs län togs den 8 december 2003. Beskrivningen nedan avser hela området i bägge länen.

I våtmarkerna finns svagt välvda mossar, blöta kärrdråg, mader längs rinnande vatten och sumpskogar. En mångfald av välutbildade myrtyper är företrädda. Myrarna är till största delen odikade och öppna. Sex större, öppna mossar ingår i området. På mosseplanen är klockljuven riklig och i höljorna finns samtliga tre arter av silesår. I kärrdrågen är myrlilja, pors och blåtåtel vanliga och typiska arter. Vattenklöver och missne finns i de blötaste delarna. Sumpskog av tall och björk är vanliga. Hedsäv och kambräken växer på fuktig mark i området. Dessa arter är liksom klockljusting och myrlilja västliga till sin utbredning.

På fastmarksområdena finns ädellövskog med bok och ek, tallskog och blandskogar av tall, gran, bok, ek och björk. Inslaget av asp, sälg och rönn är rikt vilket gynnar insekter, hackspettar och andra fåglar. Omfattande skogsbruk har förekommit i området, t.ex. avverkning av gammal tall under första halvan av 1900-talet och plantering av gran bland annat på före detta inägomark till gården Rönnö som inte finns kvar idag. Det stora inslaget av lövskog och lövträd är dock uppkommet genom naturlig föryngring. Ett stort antal träd spritt i området är gamla och grova. Eftersom merparten av området inte har röjts, gallrats eller slutavverkats i sen tid har skogen idag stora naturvärden.

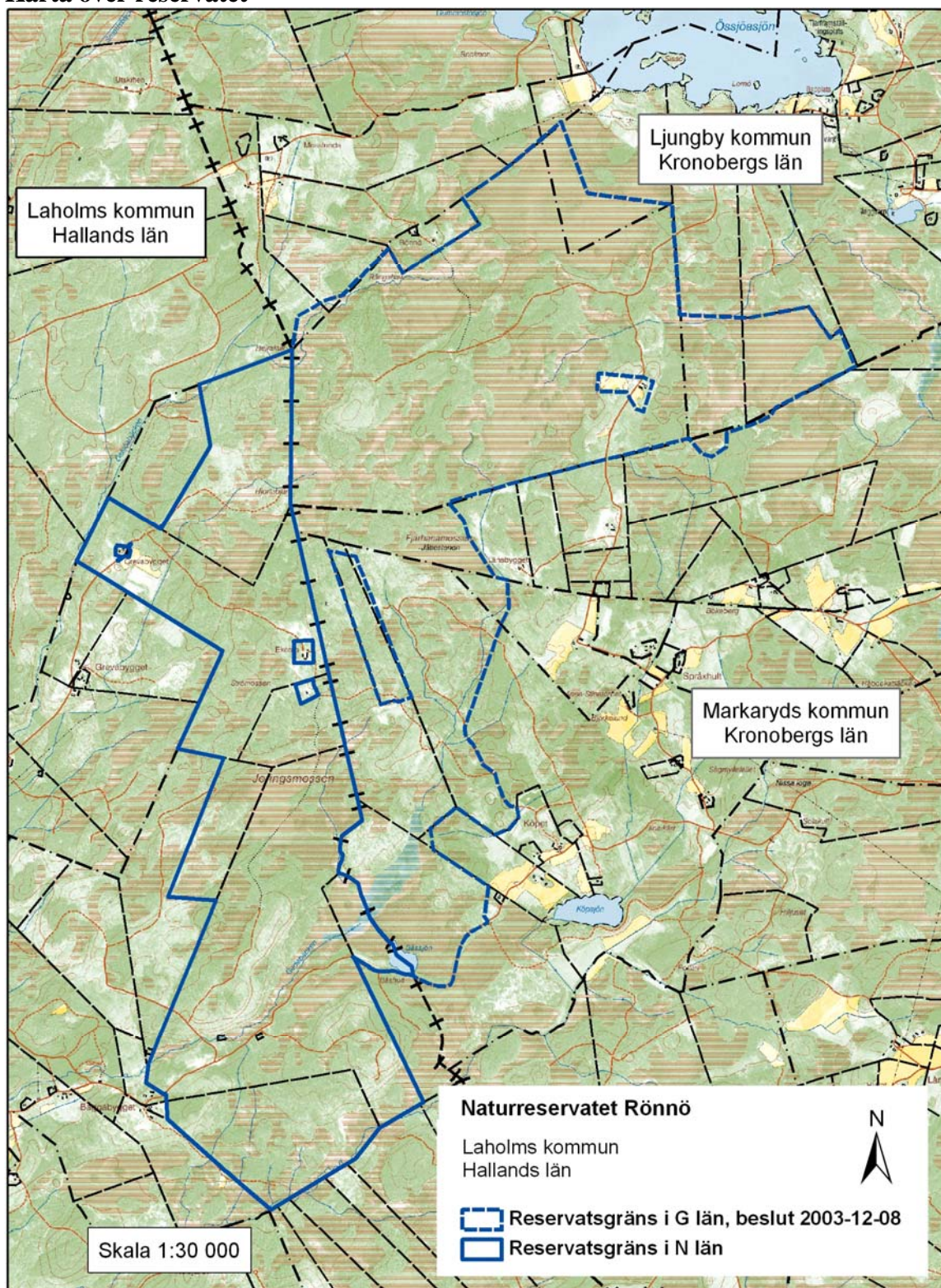
I området finns ett antal hotade arter som är förtecknade på Sveriges "rödlistor" (Rödlistor är förteckningar över hotade arter vars långsiktiga överlevnad inte är säkrad. Rödlistorna är fastställda av Naturvårdsverket, beslut 2000-05-10). Hittills har 22 rödlistade arter påträffats, därutöver också ett antal s.k. "signalarter" vilket innebär arter som har sådana krav på sin miljö att man även kan förväntas finna rödlistade arter (se vidare i skötselplanen). Bland växter tillhör de funna arterna grupperna mossor, lavar, svampar och kärlväxter. Flertalet kryptogamer växer på gamla träd av bok och ek men några förekommer också på lågor av tall.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon	Telefax
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	lansstyrelsen@n.lst.se	035 - 13 20 00	035 - 10 75 48

2008-05-28

Karta över reservatet

Lantmäteriet, 2008. Ur GSD Fastighetskartan, 106-2004/188-N

2008-05-28

Fågellivet är rikt i området med bl.a. bivråk*, mindre hackspett, skogsduva, mindre flugsnappare, stjärtmes, duvhök, ormvråk, kattuggla, gröngöling, orre*, tjäder*, trana*, ljungpipare* och spillkråka*. Av dessa är de 4 förstnämnda hotade arter som är förtecknade på Sveriges "rödlista". De som har markerat med stjärna (*) är sådana arter som Europeiska Unionen (EU) har pekat ut i fågeldirektivet (79/409/EEG). För dessa arter är medlemsländerna skyldiga att vidta särskilda åtgärder för att skydda, bevara och återställa livsmiljöer för fåglarna.

Markhistorik och kulturmiljö

Största delen av området ligger på före detta utmark, delar tillhör dock byarnas gamla inägomarker. Området är beläget i en trakt som bedöms ha lång skoglig kontinuitet. År 1650 var området bevuxet med tall- och lövskog. Även i mitten av 1800-talet då skoglösa ljunghedar, s.k. ljungryar, hade sin största utbredning i dessa trakter var fortfarande större delen av området skogbevuxet (Källa: Carl Malmström, 1939). Ytterligare källmaterial från 1700- och 1800-talet (se vidare i skötselplanen) visar på förekomst av ek, bok och tall i området.

Inom området har man funnit få fornlämningar. I länsgränsen, den forna riksgränsen mellan Sverige och Danmark, finns tre gamla gränsmarkeringar kvar: Härakull, Hjortabjär och Kuvahall. Även andra kulturlämningar finns, främst stenmurar och några torpgrunder.

Inom reservatet finns inga byggnader. Mitt i området finns dock tre tomter med byggnader som inte ingår i reservatet.

Friluftsliv

Området utnyttjas idag i liten grad för rörligt friluftsliv. Enligt Länsstyrelsens bedömning kan området komma att attrahera fler besökare genom sin variationsrika natur. Området ligger långt ifrån större vägar och kan erbjuda en idag alltmer sällsynt och eftertraktad stillhet. En ökad besöksfrekvens bedöms inte hota naturvärdena om det sker utifrån de naturgivna förutsättningarna.

Rönnö ingår i det europeiska nätverket av särskilt värdefulla naturområden, Natura 2000. Följande naturtyper i EU:s habitatdirektiv förekommer i reservatet: Dystrofa sjöar och småvatten (3160), Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140), Västlig taiga (9010), Lövsumpskogar (9080), Bokskogar av fryletyp (9110), Äldre ekskogar på sura, sandiga marker (9190) samt Skogbevuxen myr (91D0). Reservatet ingår också i länets naturvårdsprogram för Laholms kommun.

Genom reservatsbeslutet säkerställs naturvärden som annars hade varit hotade av ett rationellt skogsbruk.

2008-05-28

Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att:

- bevara ett värdefullt skogs- och myrlandskap med relativt orörda myrar och ädellövskog, tallskog och lövrika blandskogar,
- på sikt avveckla och överföra områden med granskog till ovan nämnda skogstyper,
- den biologiska mångfalden i området ska bibehållas och öka i takt med att skogen blir äldre, andelen lövskog blir större och inslaget av död ved ökar,
- skötseln av skogen ska präglas av naturlig dynamik eller efterlikna sådan, med undantag av att gran aktivt ska begränsas,
- naturvårdsbränning bör tillämpas i begränsad omfattning liksom hyggesbränning efter grankulturer,
- odlingsmark hålls öppen och på vissa marker bedrivs om möjligt extensivt skogs- och hagmarksbete,
- området med sin variation av naturtyper ska vara en tillgång för det rörliga friluftslivet.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter/naturtyper i reservatet ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att val av område, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. borra, spränga, gräva, schakta, dämna, dika, dikesrensa, utfylla, tippa, lägga upplag eller utföra annan åtgärd som förändrar områdets landformer eller avrinningsförhållanden,
undantag: underhåll av befintliga vägar och rensning av vägdiken får ske,
2. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart,
3. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse,

2008-05-28

4. uppföra byggnad eller anläggning,
undantag: förvaltaren kan ge tillstånd till jaktorn på lämplig plats och om behov föreligger,
5. anlägga väg eller vändplats,
6. uppföra mast, antenn, luft- eller markledning,
undantag: tomtavstyckningen på Baggabygget 1:11 har rätt att anlägga elledning från brukningscentrat på Baggabygget 2:1 rakt fram till tomtgränsen,
7. avverka, gallra, röja, ta ut levande eller döda träd eller buskar, markbereda, plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
8. jaga fågel,
9. stödutfodra vilt,
10. ändra växt- eller djurlivets sammansättning genom tillförande av nya arter,
11. sprida eller använda kalk, gödselmedel, bekämpningsmedel eller andra kemikalier,
undantag: kalkning med granuler är tillåten i enlighet med ”Kalkningsplan för Lillån-Grönasjö” (Laholms kommun, 2003) utom på fastigheten Köpet 1:9, samt att
12. upplåta mark för tävlingar eller annan verksamhet som kan medföra markslitage, föroreningar eller kan störa djurlivet.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltaren att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6§ miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla sådana åtgärder inom området som:

1. utmärkning av reservatsgräns, information om reservatet och anläggningar för det rörliga friluftslivet t.ex. parkeringsplatser, strövstigar, och enkla rastplatser,
2. att de skötselåtgärder vidtas inom reservatet, som framgår av fastställd skötselplan, samt
3. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken, om rätten för allmänheten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

2008-05-28

1. skada fast naturföremål eller ytbildning exempelvis genom att gräva, borra, hugga, måla, mejsla eller på annat sätt skada t.ex. berghällar, block, levande eller döda, stående eller liggande träd eller buskar eller skada vegetationen i övrigt t.ex. genom att gräva upp växter,
2. köra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på vägar och parkeringsplatser som är anvisade i skötselplanen,
3. störa djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid fågelbo eller gryt,
4. sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning, samt att
5. snitsla spår, anordna orienteringskontroll eller annan tävling som kan verka störande på naturmiljön.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, t ex terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng.

För Rönnö, som är ett Natura 2000-område, gäller dessutom utöver reservatsföreskrifterna en särskild tillståndsplikt för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i området (7 kap 28a§§MB). Tillstånd lämnas av Länsstyrelsen eller den myndighet som samtidigt ska pröva tillstånd enligt 9 kap eller 11-15 kap MB. Tillstånd får inte lämnas om verksamheter eller åtgärder kan skada den livsmiljö eller de livsmiljöer i området som avses att skyddas. Tillstånd får inte heller lämnas om åtgärden eller verksamheten medför att de arter som avses skyddas utsätts för störning som på ett betydande sätt kan försvåra deras bevarande i området.

Syftena i bevarandeplanen för Natura 2000-området Rönnö (västra) (SE0510152) överensstämmer med syftena och skötselåtgärderna i reservatsbeslutet.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3§ förordning om områdesskydd (SFS 1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare för reservatet ska vara Länsstyrelsen.

2008-05-28

Ärendets handläggning

Förhandlingar har förts med markägarna i syfte att skydda området som reservat. En överenskommelse om intrångsersättning, med rätt att bilda naturreservat, har träffats mellan markägaren till Baggabygget 2:1 och Länsstyrelsen. Övriga delar av reservatet har förvärvats av Staten.

Förslaget till beslut skickades år 2003 på remiss till berörda myndigheter och föreningar. Samtliga remissinstanser ställde sig positiva till förslaget. Laholms kommun tillstyrkte att reservatet bildas under förutsättning att markägarna när de så önskar behåller äganderätten till marken och har ansvaret för områdets skötsel, att möjlighet till förbättringar av befintlig infrastruktur finns kvar så att en miljöanpassad natur- och kulturturism kan utvecklas i området samt att undantag erhålles i reservatsbeslutet från förbudet att sprida kalk över våtmarker som tidigare kalkats.

Ett förslag till beslut skickades i mars 2008 till samtliga sakägare med föreläggande om att inkomma med yttrande inom viss tid. Barbro Hammenborn har avseende Baggabygget 2:1 anfört att det är "viktigt att klarhet föreligger om att förvaltaren kommer att ge tillstånd till uppförande av jaktorn på lämpliga platser – det avgörande skälet är säkerheten", vidare att "föreskriften 'jaga fågel' definieras som jakt på tjäder och orre". Länsstyrelsen anser dock att föreskriften 7 kap 5§ pkt 4 med undantagsbestämmelse ger förvaltaren tillräckliga möjligheter att ge tillstånd för jaktorn på härför lämplig plats. Beträffande föreskriften pkt 6 avser länsstyrelsen att förbudet ska gälla jakt på all fågel, dels av biologiska skäl dels för att samma jaktliga bestämmelser bör gälla som i Kronobergs län. Resterande sakägare har inte yttrat sig.

Förslaget till beslut skickades åter på remiss till berörda myndigheter och föreningar för eventuellt yttrande. Laholms kommun tillstyrkte att reservatet bildas. Mot bakgrund av den höga potential området har för vildmarksrekreation och turism vill kommunen ha en fortsatt dialog vid utvecklingen av området. Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Kronobergs län ställde sig positiva till förslaget. Lantmäterimyndigheten hade inget att erinra mot förslaget.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lars-Erik Lövdén. I beslutet deltog även länsråd Lisbeth Schultze och naturvårdschef Per-Magnus Åhrén.

I handläggningen deltog länsjurist Ulf Havton, biträdande länsantikvarie Marianne Foghammar, länsarkitekt Peter Nordström, länsfiskekonsulent Peter Norell och jägmästare Staffan Bengtsson, den sistnämnde föredragande.

Lars-Erik Lövdén

Staffan Bengtsson

2008-05-28

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4.

Bilagor

1. Skötselplan med skötselkartor
2. Översiktliga kartor
3. Fastighetsförteckning
4. Beslut om kungörelsedelgivning samt upplysning om överklagande